

**Informacja ws. wykonywania prac w obrębie korzeni,  
pnia lub korony drzewa i krzewów**  
(Stan prawny na 31.08.2020 r.)

Art. 87a. (ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Dz.U.2020.55 t.j.)

1. Prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie, z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu, przeprowadza się w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom.

2. **Prace w obrębie korony drzewa** nie mogą prowadzić do usunięcia gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, chyba że mają na celu:

- 1) usunięcie **gałęzi** obumarłych lub nadłamanych;
- 2) utrzymywanie uformowanego kształtu **korony** drzewa;
- 3) wykonanie specjalistycznego zabiegu w celu przywróceniu statyki drzewa.

3. **Zabieg, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, wykonuje się na podstawie dokumentacji, w tym dokumentacji fotograficznej**, wskazującej na konieczność przeprowadzenia takiego zabiegu. Dokumentację przechowuje się przez okres 5 lat od końca roku, w którym wykonano zabieg.

4. **Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony**, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż określony w ust. 2, **stanowi uszkodzenie drzewa.**

5. **Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 50% korony**, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż określony w ust. 2, **stanowi zniszczenie drzewa.**

6. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do drzew, o których mowa w art. 83f ust. 1 (niewymagających zezwolenia na usunięcie)

7. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, metody wykonywania prac, o których mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia wykonywania prac w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom (nie uchwalono)

**Uwaga:**

1. Ustawodawca przewiduje możliwość przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych tylko w obrębie korony (usunięcie wyłącznie gałęzi). W związku z tym korygowanie pnia drzewa lub jego bryły korzeniowej (np. przez ich redukcję) już będzie wykaczało poza zakres dopuszczalnych prac w obrębie korony drzewa.
2. Wśród przesłanek uzasadniających usunięcie gałęzi nie ma już kolizji z obiektami budowlanymi lub urządzeniami technicznymi, o czym stanowił art. 82 ust. 1a pkt 1 u.o.p. przepis ten został uchylony przez art. 29 pkt 5 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. (Dz.U.2015.1045) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 sierpnia 2015 r.).
3. zgodnie z postanowieniami art. 87a ust. 2 pkt 1 u.o.p. w zakresie tym będzie się mieściło „usuwanie gałęzi obumarłych lub nadłamanych”. W rozwiązaniu tym należy zwrócić uwagę na to, że oprócz klasycznych prac pielęgnacyjnych, polegających na usunięciu gałęzi obumarłych lub nadłamanych, będą się mieścić w nim również prace, które trudno zakwalifikować do grupy zabiegów pielęgnacyjnych mających poprawić stan konkretnego drzewa, gdyż ich celem jest raczej usunięcie zagrożenia powodowanego przez drzewa. Nie oznacza to oczywiście, że prace wykonywane z tego powodu muszą automatycznie skutkować oszpeceniem obiektu przyrodniczego. Również one powinny być przeprowadzone z zachowaniem troski o statykę drzewa

czy jego wygląd estetyczny (np. przez równomierne ukształtowanie korony). Mówiąc o pracach mających na celu usunięcie zagrożenia wywoływanego przez drzewa, należy mieć na uwadze także to, że stanowią one wyjątek od reguły, jaką jest właściwe kształtowanie zieleni w miastach i wsiach.

4. Rozwiązania wynikające z art. 87a u.o.p. odnoszą się wyłącznie do drzew (co wynika wprost z postanowień tego przepisu). W związku z tym w żadnym razie nie mogą być one rozciągane na pielęgnację krzewów. Do tych ostatnich nie znajdują one zastosowania, a skoro tak, to w tym zakresie w dalszym ciągu jedynym kryterium oceny prawidłowości ich przeprowadzenia będą standardy wypracowane w dendrologii.
5. W dalszym ciągu brak jest precyzyjnych granic zabiegów pielęgnacyjnych przeprowadzanych w obrębie pnia drzewa lub jego bryły korzeniowej. Dlatego też proces pielęgnacji powinien zawsze być przeprowadzany z dużą starannością, po dokonaniu oceny, że przeprowadzone prace będą się mieścić w zakresie przedmiotowym zabiegów korygujących, o których mowa w art. 87a ust. 2 u.o.p. To zaś skutkuje problemem sprowadzającym się do tego, że wiele zabiegów pielęgnacyjnych, które mogłyby uratować drzewa, aktualnie nie może być przeprowadzonych (vide K. Gruszecki, *Prawne aspekty pielęgnacji oraz zezwoleń na ich usuwanie po zmianie w ustawie o ochronie przyrody, Uprawa i Ochrona Drzew 2011, nr 23*).